

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

ДИПЛОМНИЙ ПРОЄКТ

**Розробка макету та ілюстративного наповнення
посібнику з малювання для дітей з 6 років**

Виконала студентка IV курсу
групи ГДфмб–1–21–4.0д
спеціальності 022 Дизайн
ОПП Графічний дизайн
ОПС фаховий молодший бакалавр
Малинка Альона Романівна
Керівник: канд.арх. Лілія ГНАТЮК

Рекомендовано до захисту
ЦК образотворчого мистецтва
і дизайну
Протокол від 14.05.2025р. №7

Голова ЦК

Олена КАЗІМІРЕНКО

Захищено
Оцінка

Протокол ЕК від «__» __ 2025р. № __

Голова ЕК

Олег КРАВЧЕНКО

кандидат архітектури, доцент кафедри
графічного дизайну КДАДПМіД імені
Михайла Бойчука

ЗМІСТ:

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ	
1.1 Аналіз теоретичних основ створення посібника з малювання для дітей	5
1.1.1 Психолого-педагогічні особливості сприйняття зображення дітьми молодшого шкільного віку	6
1.1.2 Аналіз існуючих посібників з малювання та вимоги до сучасного дитячого видання	7
1.2 Сегментація ринку та визначення потреб цільової аудиторії	12
1.2.1 Огляд ринку подібної продукції	12
1.2.2 Визначення цільової аудиторії та її вплив на концепцію посібника	14
РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРОЕКТУ	17
2.1. Технічне завдання	20
2.2. Розробка концепції та дизайну посібника	23
2.3. Ескізи, ілюстративне наповнення та структура посібника	27
2.4 Поліграфія, верстка і колірне рішення	27
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТКИ	34

ВСТУП

Вибір теми дипломного проєкту "Розробка макету та ілюстративного наповнення посібнику з малювання для дітей з 6 років" є актуальним, адже існує потреба у сучасних засобах, що роблять навчання малюванню простішим, цікавішим та ефективнішим. Дитячі посібники відіграють важливу роль у розвитку креативності та візуального мислення. Основна проблематика полягає в тому, які візуальні елементи найкраще сприяють засвоєнню матеріалу дітьми, які особливості сприйняття слід враховувати та як створити ефективну візуальну систему навчання.

Дослідження поєднує традиційні та інноваційні підходи, адже сучасні діти стикаються з надлишком візуальних стимулів, що впливає на їхню здатність до концентрації. Традиційні посібники часто виявляються неефективними через відсутність інтерактивності, тому важливо дослідити методи подання навчального матеріалу, які враховують когнітивні особливості дітей і новітні тенденції у графічному дизайні та педагогіці.

Актуальність теми також зумовлена потребою у посібниках, які мотивують дітей до творчості. У віці 6 років діти часто сумніваються у своїх здібностях, тому візуально привабливий посібник може допомогти їм подолати страх помилок і зробити навчання цікавішим. Важливим є також створення універсального дизайну, що підійде для різного рівня підготовки. Метою дослідження є розробка макету та ілюстративного наповнення посібника з малювання для дітей з шести років, що сприятиме покращенню сприйняття інформації, мотивації дітей та розвитку їхніх творчих здібностей.

Для досягнення цієї мети необхідно виконати такі завдання:

1. Зібрати та проаналізувати матеріали з теми візуального оформлення дитячих навчальних видань, приділяючи особливу увагу принципам

графічного дизайну, що використовуються для покращення сприйняття інформації дітьми.

2. Дослідити існуючі аналоги та прототипи навчальних посібників з малювання, зробивши конструктивний аналіз графічних та ілюстративних рішень, що застосовуються в них. Це дозволить виявити найуспішніші підходи до оформлення, зокрема вибір кольорової гами, стилю ілюстрацій, шрифтової композиції та верстки.
3. Сформувати бачення сучасного проєктування дитячих навчальних посібників, беручи до уваги новітні методики у сфері графічного дизайну, візуальної комунікації та когнітивної науки, що досліджує, як діти сприймають і засвоюють інформацію.
4. Запропонувати рекомендації щодо вдосконалення візуально-графічного оформлення посібників з малювання, які сприятимуть легшому засвоєнню навчального матеріалу та підвищенню мотивації дітей до творчості.

Теоретична частина охоплює вивчення наукових підходів до дизайну, аналіз освітніх і психологічних аспектів. Практична частина включає аналіз реальних прикладів та створення концептуальних візуальних рішень.

Очікуваним результатом є розробка сучасного макету посібника, зручного у використанні, що сприятиме розвитку творчості та моторики дітей. Завдяки продуманому дизайну, матеріал буде привабливим і мотивуватиме дітей до активного навчання та самовираження.

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ

1.1 Педагогічні підходи до навчання дітей малюванню

Навчання малюванню в молодшому шкільному віці є важливою складовою загального розвитку дитини, оскільки воно поєднує в собі естетичне виховання, формування уяви, мислення, уваги та моторики. Сучасна педагогіка спирається на кілька підходів, які ефективно поєднуються у викладанні образотворчого мистецтва. Гуманістичний підхід акцентує увагу на розвитку особистості, визнанні унікальності кожної дитини, створенні середовища, де вона може вільно висловлювати себе без страху помилитися. Це особливо важливо в художній діяльності, яка часто є емоційно забарвленою і вимагає підтримки.

Велике значення має і концепція розвивального навчання, заснована на ідеї «зони найближчого розвитку», де завдання мають бути трохи складнішими за наявний рівень дитини, але досяжними. У цьому випадку малювання виступає як спосіб відкриття нових форм мислення: через гру, візуальні експерименти, варіативність подачі. Також важливо враховувати діяльнісний підхід, згідно з яким малювання – це не лише технічна навичка, а форма пізнання дитиною світу. Через зображення вона осмислює навколишнє, спостерігає закономірності, експериментує з композицією, формою та кольором.

Успішність навчання також значною мірою залежить від врахування вікових психологічних особливостей. У віці від 6 років переважає образне мислення, активно розвивається уява, а мотивація до навчання часто базується на грі та емоційному включенні. Саме тому особливої цінності набуває поєднання дидактичних принципів із казковими, сюжетними та інтерактивними формами подачі. Посібник з малювання, орієнтований на цю вікову групу, має базуватись на поєднанні гуманістичного, розвивального та діяльнісного підходів, що дозволяє зробити навчальний процес комфортним, гнучким і плідним.

1.1.1 Психолого-педагогічні особливості сприйняття зображення дітьми молодшого шкільного віку

Сприйняття зображення у дітей молодшого шкільного віку – це складний психолого-педагогічний процес, у якому беруть участь когнітивні, емоційні та сенсомоторні механізми. У цьому віці діти часто сприймають зображення не як цілісну структуру, а у вигляді фрагментів, емоційно значущих деталей. Тому ефективна візуальна подача повинна бути чіткою, логічною, з помірною кількістю елементів і зрозумілим композиційним рішенням. Доступні форми, знайомі сюжети, контрастні силуети – усе це сприяє кращому засвоєнню та збереженню інформації.

Невід’ємною складовою якісного візуального матеріалу є його емоційна привабливість. Діти краще сприймають ті зображення, які викликають захоплення, радість, цікавість. Веселі персонажі, казкові елементи, яскраві деталі можуть значно посилити мотивацію. Також важливо враховувати, що діти активно включають уяву в інтерпретацію побаченого. Тому варто залишати простір для фантазії: завдання з варіативним завершенням, домальовуванням або самостійним вибором кольорів сприяють розвитку творчого мислення.

Ще одним важливим моментом є поступовий розвиток просторового мислення. У дітей цього віку воно лише формується, тому складні композиції, перспектива або об’ємні форми можуть бути важкими для сприйняття. Саме тому навчальні завдання мають бути побудовані поетапно: від простих плоских фігур до композицій з двома-трьома взаємопов’язаними об’єктами. Допоміжними засобами можуть бути графічні сітки, контури, порожні схеми – це підтримує відчуття безпеки й дозволяє орієнтуватися на приклад, не втрачаючи самостійності.

Рис. 1.1.1.1 Завдання з простими інструкціями для поступового розвитку навичок.

Оскільки всі діти різні, важливо дотримуватися принципу індивідуалізованого підходу. Посібник має надавати дитині вибір – у способі виконання, складності завдання, формі зворотного зв'язку. Це дозволяє врахувати емоційний стан, попередній досвід, темп мислення і рівень розвитку візуального мислення кожного учня. Загалом, створення ефективного навчального посібника для молодших школярів вимагає врахування всього комплексу психологічних, педагогічних і дизайнерських чинників, щоб процес навчання був не лише корисним, а й радісним.

1.1.2 Аналіз існуючих посібників з малювання та вимоги до сучасного дитячого видання

Аналіз сучасного ринку навчальних посібників з малювання для дітей свідчить про велику різноманітність видань за стилем, методикою подачі матеріалу, складністю завдань і орієнтацією на вікову аудиторію. Проте така кількість не завжди означає якість. І хоча існує чимало цікавих рішень, велика частина продукції зосереджена або на копіювальних методиках, або на візуально перенасичених форматах, що не завжди відповідає потребам

сучасної дитини. Проведений огляд дозволив виявити типові сильні та слабкі сторони існуючих посібників, а також окреслити, яким має бути сучасний якісний продукт для навчання малюванню дітей віком від 6 років.

Рис. 1.1.2.1 Приклад обкладинки та внутрішнього наповнення дитячого посібника

Рис. 1.1.2.2 Приклад обкладинки дитячого посібника

У багатьох популярних виданнях переважає класичний підхід до навчання через копіювання. Дітям пропонують зразок і покрокові інструкції щодо його повторення (Рис. 1.1.3.2). Такий підхід справді ефективний для формування базових технічних навичок, знайомства з формою, пропорцією,

побудовою ліній. Проте він часто не враховує потреби дитини у творчості, самовираженні, грі. За відсутності мотиваційного супроводу й варіативності таких завдань діти швидко втрачають інтерес, особливо ті, що мають яскраво виражену фантазію або нестандартне мислення.

Рис. 1.1.3.2 Приклади сторінок з методом повторення.

У низці сучасних посібників прослідковується тенденція до гейміфікації – включення ігрових елементів, казкових сюжетів, персонажів. Наприклад, дитина виконує завдання, «щоб допомогти герою розмалювати світ», або проходить художню «місію». Такий підхід є дуже дієвим для залучення учня до процесу, але деякі приклади грішать поверховістю: яскравий стиль не супроводжується методичною системністю, а завдання не формують поступового ускладнення або логічного зв'язку між темами.

Окремою сильною стороною деяких видань є введення персонажа-наставника – вигаданого героя, який «говорить» із дитиною, дає поради, ставить запитання, підбадьорює. Це може бути тваринка, чарівник або маленький художник. Такий підхід надзвичайно ефективний, особливо у віці від 6 років, коли емоційна прив'язаність до персонажа значно підвищує

зацікавленість у навчанні. Діти набагато охочіше дослухаються до казкового героя, ніж до абстрактного «вчителя».

Рис.1.1.3.3. Приклад персонажа помічника.

Виходячи з цього, можна сформулювати базові вимоги до сучасного посібника з малювання для дітей. Перш за все, він повинен відповідати віковим особливостям дитини від 6 років: мати короткі, чіткі завдання, подані доступною мовою, із поступовим ускладненням. Не менш важливо, щоб матеріал був візуально привабливим, але не перевантаженим: багато вільного простору, чисті сторінки для власних експериментів, зрозумілі приклади та доброзичливий візуальний стиль. Зовнішній вигляд посібника має значення не менше, ніж його методична структура – дитина «закохується» в книжку з першого погляду.

Інтерактивність є ще однією важливою вимогою. Навіть у паперовому вигляді посібник повинен вести діалог з дитиною: пропонувати кілька варіантів розв'язання, ставити відкриті запитання, мотивувати до самостійних рішень. У цьому аспекті особливо цінним є введення персонажа-наставника – такого, як наприклад, художниця-чарівниця, яка супроводжує дитину сторінками, пояснює й надихає. Вона не нав'язує правильну відповідь, а підтримує індивідуальність учня.

Особливу увагу варто приділити інклюзивності: усі діти мають мати рівний доступ до навчання малюванню. Це означає, що посібник повинен бути зрозумілим і комфортним навіть для дітей із труднощами в навчанні, сенсорними порушеннями чи індивідуальним темпом роботи. Прості інструкції, достатній контраст, можливість вибору завдання – усе це має бути передбачено в дизайні й структурі.

Не менш важливою є мотиваційна складова. Посібник має містити елементи підтримки: слова похвали, медалі, персонажі, які підбадьорюють, завдання з відкритим фіналом. Це допомагає дитині повірити у свої сили й не боятися проявляти власне бачення. Усе це разом – візуальна привабливість, методична логіка, емоційна підтримка – створює середовище, у якому дитина не просто навчається, а росте творчо й особистісно.

Отже, аналіз існуючих посібників дозволяє зробити висновок про потребу у створенні нового формату – посібника, який поєднує структурованість і свободу, навчання і гру, техніку і натхнення. Це має бути не просто зошит для малювання, а книжка-друг, посібник-помічник, яка підтримує, надихає й розкриває творчий потенціал кожної дитини.

1.2 Сегментація ринку та визначення потреб цільової аудиторії

1.2.1 Огляд ринку подібної продукції

Сегмент навчально-методичних матеріалів для дітей молодшого шкільного віку залишається одним із найактивніших у сфері дитячої поліграфії. Особливе місце в ньому займають посібники з малювання, що використовуються як у рамках шкільної програми, так і для позашкільного чи домашнього навчання. Попит на ці матеріали стабільно високий, адже малювання – не лише форма творчості, а й ефективний спосіб розвитку уяви, моторики, уваги та емоційної саморегуляції у дітей від 6 років. Крім того, батьки дедалі частіше шукають якісні та цікаві навчальні ресурси для дозволя дитини вдома.

Сучасний український ринок пропонує широкий вибір друкованих та цифрових посібників – від класичних зошитів із вправами до творчих арт-блокнотів і розмальовок. У продажу доступні видання таких видавництв, як «Ранок», «Грамота», «Промінь», а також перекладні серії від «Usborne», «Draw Club», «Woo! Jr.». Усі ці матеріали мають різну концепцію, подачу, рівень складності та цільову аудиторію, що дозволяє користувачам обирати формат під свої освітні потреби.

Рис 1.2.1.1 Приклади дитячих посібників з малювання.

Умовно можна виділити два основні типи посібників. Перший – традиційний, побудований на принципі копіювання: дитині надають приклад і поетапну інструкцію. Такий підхід добре розвиває технічні навички, однак часто не сприяє творчому мисленню. Другий тип – ігрово-творчі посібники з включенням персонажів, сюжетів, діалогів. Вони дозволяють дитині взаємодіяти з матеріалом активніше: придумувати власні варіанти, експериментувати з кольором, самостійно завершувати малюнки. Цей формат набуває все більшої популярності в контексті нових освітніх підходів, орієнтованих на креативність і самовираження.

Окрему нішу займають цифрові продукти – PDF-збірки, мобільні додатки, відеопосібники. Їх зручно використовувати вдома або під час дистанційного навчання. Водночас класичні друковані видання залишаються популярними завдяки тактильності, можливості працювати з реальними матеріалами та вільного малювання від руки. Для молодших школярів це надзвичайно важливо, адже саме в цьому віці активно формується моторика та просторове мислення.

Ринок дитячих посібників також демонструє зростаючий інтерес до інклюзивності. Все більше педагогів і батьків звертають увагу на доступність матеріалів для дітей із особливими освітніми потребами: важливими стають прості пояснення, повторювані інструкції, чітка візуальна структура та м'який мотиваційний стиль. Продукти, які ігнорують ці вимоги, ризикують втратити частину аудиторії або не відповідати сучасним стандартам освіти.

Ще одним аспектом є багаторівневість цільової аудиторії. Посібник має «спілкуватися» одночасно з дитиною, яка ним користується, і дорослим – педагогом або батьком, що забезпечує організацію процесу. У цьому контексті важливим є баланс між доступністю, структурованістю та педагогічною цінністю. Успішні приклади демонструють важливість

візуальної привабливості, логіки побудови завдань і присутності персонажів, які стають емоційними провідниками.

Таким чином, аналіз ринку свідчить про актуальність створення нового формату дитячого посібника з малювання – з адаптованою структурою, сучасним дизайном, інклюзивним підходом і героєм-наставником, який буде мотивувати дитину до пізнання, творчості та гри. Такий продукт має потенціал зайняти своє місце серед якісних освітніх рішень для дітей віком 6–9 років, об'єднуючи естетику, педагогіку та дитячий інтерес у єдину цілісну концепцію.

1.2.2 Визначення цільової аудиторії та її вплив на концепцію посібника

Успішна реалізація навчального посібника з малювання для дітей залежить передусім від глибокого розуміння цільової аудиторії – як дітей, які безпосередньо взаємодіють із матеріалом, так і дорослих, які забезпечують доступ до нього. Основними користувачами є діти віком від 6 років, тобто учні початкової школи, які знаходяться на етапі активного розвитку образного мислення, дрібної моторики, емоційної чутливості та творчої уяви. У цьому віці діти вже вміють читати прості інструкції, сприймають наочні приклади, але ще потребують підтримки, заохочення й атмосфери гри. Малювання для них – не лише технічна дія, а спосіб комунікації, емоційного розвантаження та фантазування, тому навчальний матеріал має бути емоційно привабливим, візуально виразним і легко зрозумілим.

Ця вікова група чутлива до мови звернення, візуальних образів, стилю комунікації. Діти потребують схвалення, бояться зробити «неправильно», часто порівнюють себе з іншими, швидко втрачають інтерес до монотонних завдань, а тому вимагають чіткої структури, коротких інструкцій, ігрових елементів і яскравого, але не перевантаженого дизайну. Другий рівень аудиторії – дорослі: батьки, вчителі, вихователі, арт-педагоги. Вони не

тільки купують посібник, а й супроводжують дитину в навчанні. Їх цікавить, чи посібник відповідає віковим особливостям, чи може дитина працювати з ним самостійно, чи відповідає зміст шкільній програмі або цілям розвитку. Батьки цінують інтерактивні елементи, візуальну привабливість, просту подачу, безпеку матеріалів. Педагоги очікують логічної структури, можливості використовувати посібник у груповій або індивідуальній роботі, відповідності методиці. Обом групам важлива педагогічна й психологічна цінність матеріалу, зокрема наявність мотиваційних компонентів.

Щоб краще зрозуміти потреби аудиторії, було проведене онлайн-опитування серед батьків, вчителів, арт-педагогів і психологів. Згідно з відповідями, діти найкраще реагують на матеріали, які містять покрокові інструкції, яскраві приклади, достатньо місця для власного малювання, а також можливість додумати, змінити чи завершити завдання на власний розсуд. Високо оцінюється гейміфікація, наявність персонажа-наставника, цікаві сюжетні завдання та заохочення у формі похвали, медалей, візуальних елементів підтримки.

Зі сторони дорослих респондентів головними запитами є простота використання, педагогічна логіка, можливість варіативного використання в різних умовах – вдома, у школі чи студії. Також часто згадувались труднощі з пошуком якісних посібників: багато матеріалів або надто складні, або одноманітні, не мотивують дитину, не підтримують її психологічно. Особливо цінується, коли дитина може працювати самостійно, отримувати зрозумілі завдання з підтримкою у формі персонажа або доброзичливої мови.

Отже, аналіз потреб і більш обох груп аудиторії безпосередньо вплинув на розробку концепції посібника. Одним із головних рішень стало створення образу наставника – чарівниці-художниці Фрески, яка у дружній ігровій формі допомагає дитині виконувати завдання, мотивує й пояснює.

Такий персонаж формує позитивний емоційний фон, полегшує сприйняття завдань і викликає відчуття підтримки. Структура посібника також відповідає виявленим запитам: завдання поділені на рубрики, що відповідають різним видам активності – від підготовчих вправ до казкових і групових проєктів. Цей поділ не лише структурує процес, а й утримує увагу, викликає інтерес і забезпечує різноманітність.

Дизайн посібника – досить мінімалістичний, але виразний: великі зображення, чистий фон, проста композиція. Такий стиль враховує особливості дитячого сприйняття і дозволяє сконцентруватися на головному – на процесі малювання. Використані кольори підібрані так, щоб бути яскравими, але м'якими для очей. Інструкції подано простою мовою, з дружніми зверненнями та фразами підтримки, що створює атмосферу довіри та впевненості.

Висновки до розділу

У результаті передпроектного аналізу з'ясовано, що ефективне навчання дітей молодшого шкільного віку малюванню повинне базуватись на поєднанні гуманістичного, розвивального та діяльнісного підходів. Воно має враховувати психолого-педагогічні особливості дітей від 6 років, зокрема потребу у грі, емоційній залученості, поетапності подачі матеріалу та варіативності завдань. Аналіз існуючих посібників засвідчив наявність як вдалих практик (персонаж-наставник, гейміфікація, чистий візуальний стиль), так і типових недоліків (шаблонність, перевантаженість, відсутність творчої свободи). Таким чином, постає потреба у створенні сучасного посібника з малювання, який буде не лише методично обґрунтованим і привабливим для дитини, а й сприятиме розвитку її творчого потенціалу, естетичного смаку та індивідуальності.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРОЕКТУ

2.1 Технічне завдання

Тема дипломного проєкту: «Розробка макету та ілюстративного наповнення посібника з малювання для дітей від 6».

Проєкт має на меті створити сучасний навчальний посібник з малювання для дітей віком від шести років. Основний акцент зроблений на оптимальному макетуванні, відповідному ілюстративному наповненні та врахуванні вікових особливостей дитячого сприйняття. Посібник має виконувати кілька ключових функцій: мотивувати дітей до творчості, розвивати художнє мислення та навчати базовим технікам малювання в легкій, доступній, дружній формі. Його зміст, форма та дизайн повинні бути повністю адаптовані до потреб молодшого шкільного віку.

Процес реалізації проєкту передбачає розробку концепції посібника, чітко визначивши його цільову аудиторію, структуру, змістове та графічне наповнення. Створення макету, що враховує принципи ергономіки та комфортного сприйняття: логічне розміщення текстів, ілюстрацій, наявність вільного простору для практичних завдань. Також розробка системи візуальної ідентичності, яка включатиме гармонійну кольорову гаму, стиль ілюстрацій, типографіку, композиційні принципи. Ілюстрації мають бути авторськими, виконаними з урахуванням вікових особливостей та інтересів дитини. Завершальний етап – підготовка посібника до друку у відповідному форматі.

Посібник обсягом від 16 сторінок формату А4 (вертикальна орієнтація). Кольорова палітра яскрава, але збалансована, з акцентом на відтінки, комфортні для дитячого сприйняття. Структура посібника включає вступну частину з коротким знайомством та інформацією про інструменти, блок із базовими елементами малювання (лінії, форми, кольори, текстури), покрокові інструкції для створення малюнків, творчі завдання з відкритим

фіналом, практичні сторінки для самостійної роботи, а також мотиваційні поради для розвитку навичок.

У текстовому наповненні короткі, прості й зрозумілі пояснення, адаптовані до дитячого рівня читання. Шрифт – не менше 14 pt для комфортного сприйняття. Важливі елементи можуть виділятися кольором або графічними піктограмами, щоб полегшити навігацію по сторінці.

Посібник має містити:

1. Вступ: знайомство з посібником, коротка інформація про інструменти та матеріали для малювання.
2. Основні елементи малювання: лінії, форми, кольори, текстури.
3. Покрокові інструкції для створення простих малюнків.
4. Завдання для розвитку уяви: творчі завдання з відкритим фіналом.
5. Практичні вправи: місце для малювання, шаблони для розфарбовування.
6. Мотиваційний блок: поради, як розвивати свої навички.

Стилістика ілюстрацій передбачає доброзичливий, не перевантажений деталями стиль з гармонійними кольорами та простими формами. Зображення мають бути виразними, яскравими, але не агресивними. Основними видами ілюстрацій стануть покрокові малюнки, персонажі-наставники, декоративні рамки, значки, візуальні індикатори. Фон на сторінках повинен залишатися ненав'язливим, щоб не відволікати дитину від головного змісту.

Дизайн і верстка посібника адаптовані як для друку, так і для цифрового використання. Передбачається баланс між текстом та зображенням, чітка візуальна ієрархія (заголовки, підзаголовки, основний текст), зручні поля не менше 1,5 см для комфортного читання. Типографіка включатиме читабельні шрифти без зарубок для основного тексту та декоративні акценти в заголовках. Контрастність між текстом і фоном забезпечує легке сприйняття.

Для друку посібника обирається повнокольоровий цифровий друк. Папір – матовий, щільністю 120–170 г/м². Біндерування може бути виконане на термоклей або скобу, залежно від формату. Обкладинка має бути з ламінацією – матовою або глянцевою для довговічності використання.

Проект реалізовується у кілька етапів. Перший етап – аналіз ринку та визначення стилістики (1–2 тижні). Далі – розробка макету й верстки (3–4 тижні), створення авторських ілюстрацій (4–5 тижнів), після чого – тестування, фінальне коригування та підготовка до друку або публікації (приблизно 2 тижні). Завершальна фаза – друк або експорт у цифровий формат (1 тиждень). Загальна тривалість реалізації проекту – від 3 до 4 місяців.

Підсумковим результатом стане повністю оформлений, сучасний, яскравий і доступний для дитини посібник, який одночасно виконує функцію навчального інструменту, творчого зошита та візуального простору для самовираження. Макет, придатний для друку, а також адаптованим до електронного використання (PDF-версія або інтерактивне середовище).

2.2 Розробка концепції та дизайну посібника

Проектування сучасного посібника з малювання для дітей молодшого шкільного віку – це не лише поліграфічне чи ілюстративне завдання, а передусім комплексна дизайнерська розробка, яка передбачає глибоке розуміння педагогіки, дитячої психології, графічної мови та принципів візуальної комунікації. У процесі створення посібника було прийнято рішення спиратися не лише на класичні методики викладання образотворчого мистецтва, а й на запити й потреби цільової аудиторії, що були визначені на основі аналітики ринку та результатів опитування батьків, педагогів і психологів.

Одним з найважливіших елементів посібника є персонаж-наставниця – чарівниця Фреска (Рис 2.2.1), яка супроводжує дитину протягом усього процесу навчання. Образ героїні не випадковий: ім'я «Фреска» асоціюється з мистецтвом, художнім живописом, стародавніми стінами з історіями. Водночас сам персонаж поданий у вигляді дитини у творчому образі – у барвистому береті, з косичками, у фартусі з плямами фарби, що одразу створює атмосферу невимушеності, дружності та довіри. Вона не є строгим «викладачем», а радше партнеркою у творчості – весела, іноді кумедна, винахідлива, трохи чарівна. Саме через її коментарі, запитання, заохочення та підказки дитина взаємодіє з матеріалом, що робить посібник емоційно теплим і живим.

Рис 2.2.1 Ілюстрація Фрески у динамічній позі.

Окрема увага приділена візуальному стилю, який є досить яскравим, впізнаваним, але водночас досить мінімалістичним, щоб не перевантажувати дитяче сприйняття. Стиль ілюстрацій – чібі-стилізація, що відповідає сучасним естетичним уподобанням дітей і викликає асоціації з улюбленими мультфільмами чи персонажами з книжок.

Структура посібника розроблена за принципом модульності. Всі завдання об'єднані у тематичні рубрики, які виконують не лише структурну функцію, але й допомагають дитині на інтуїтивному рівні орієнтуватися в типах завдань.

Кожна рубрика має власний візуальний маркер і образ, що відображає її функцію. Наприклад, у «Граємо та навчаємось» є своя позначка у вигляді пазлів (Рис 2.2.2); у «Казковому завданні» – чарівна книга. Завдяки цьому кожна сторінка посібника створює враження нової міні-пригоди.

Рис 2.2.2 Зображення рубрик, наявних в посібнику.

Окрім графічної частини, важливою складовою дизайну є типографіка та верстка. Шрифт обраний читабельний та заокруглений, з великою міжрядковою відстанню, щоби дитині було легко стежити за інструкціями (Boblebody Neue, Shanteel Sans). Основний текст викладений простою, живою мовою – близькою до дитячого сприйняття. Формулювання завдань уникає категоричності: замість «намалюй правильно» використовуються варіанти «спробуй створити», «подивись, як

це можна зробити», «а як зробиш ти?». Така мова підтримує дитячу впевненість у власних силах і формує позитивне ставлення до навчання.

Окрему увагу в дизайні посібника приділено інклюзивності. Усі інструкції подані коротко, з мінімумом складних понять. Візуальний матеріал структурований так, щоб дитина з різним рівнем підготовки або з труднощами в навчанні могла зрозуміти суть завдання. Розміри малюнків адаптовані для зручного сприйняття, контрастність – збалансована, а побудова сторінки – передбачувана, що знижує когнітивне навантаження. Усе це дозволяє використовувати посібник у різних освітніх контекстах, включно з інклюзивними класами та арт-терапевтичними практиками.

Таким чином, розроблена концепція та дизайн посібника з малювання для дітей від 6 років базується на поєднанні педагогічної обґрунтованості, естетичної привабливості, ігрового залучення та функціонального комфорту. Це не просто збірка вправ, а інтерактивний простір, де кожна дитина може не лише навчитися малювати, а й відчувати, що її творчість важлива, цікава й унікальна. Посібник виконує функцію не лише освітню, а й емоційно підтримувальну, що відповідає сучасним принципам гуманістичної освіти та розвитку дитячої особистості через мистецтво.

2.3 Ескізи, ілюстративне наповнення та структура посібника

У межах створення навчального посібника особливу увагу було приділено ілюстративному наповненню, яке виконує не лише декоративну, а й навчально-пояснювальну функцію. Усі зображення, представлені в книзі, виконані вручну в цифровому форматі з використанням стилу, який поєднує естетику графічних матеріалів. Для цього були використані відповідні текстурні пензлі. Завдяки цьому кожна ілюстрація є водночас легкою для сприйняття дітьми, атмосферою та привабливою. Загалом для посібника було створено понад двадцять авторських ілюстрацій, розроблених відповідно до змісту кожного розділу та теми. Вони виконані у єдиному візуальному стилі, що сприяє цілісному сприйняттю матеріалу, а також створює атмосферу доброзичливості, гри та творчості.

Центральною візуальною героїнею посібника стала Фреска – вигаданий персонаж, яка супроводжує дітей на кожному етапі навчання, демонструє приклади, надихає та ставить запитання до теми. Вона постає в різних образах: то задумлива, коли йдеться про пошуки натхнення; то активна, коли тримає пензля чи палітру; то кумедна, коли перевдягається у чаклунку. Окремі ілюстрації демонструють Фреску в динамічних позах (наприклад для обкладинки) або як провідницю в темах змішування кольорів, контрасту, малювання крок за кроком, створення колажів тощо. Завдяки численним пошукам та змін її зовнішності та стилізації – образ Фрески зазнав кількох варіантів, поки не сформувався як візуально завершений персонаж, який легко запам'ятовується та викликає симпатію.

Рис 2.3.1 Пошукові ескізи кольорів.

Кожна ілюстрація в посібнику має чітку мету: підкреслити або доповнити текстовий матеріал, зробити його більш зрозумілим для візуального сприйняття, а також викликати у дитини асоціативне мислення. Наприклад, у темі про малювання крок за кроком зображено Фреску, яка пояснює як малювати котика у кілька етапів, а в темі про колаж – тримає ножиці та кольоровий папір. У розділі про малювання на незвичних поверхнях вона використовує шматочок тканини, а в блоці запитан для самоперевірки – замислено дивиться, ніби запрошує подумати разом. Ці візуальні акценти не тільки допомагають зосередитися на ключових поняттях, а й формують в учня чіткі візуальні прив'язки, які сприяють запам'ятовуванню інформації.

Рис 2.3.2. Приклади ілюстрацій з Фрескою.

Ілюстративне наповнення розроблялося після готового текстового наповнення посібника. Кожен малюнок попередньо планувався у вигляді ескізу: визначалося розташування персонажа, емоційний настрій, колірна гама, взаємодія з об'єктами та загальна композиція. Створення цих образів стало також частиною авторського експерименту – показати, як педагогічний матеріал можна осучаснити, зробити емоційно привабливим, не втрачаючи при цьому навчальної цінності.

Таким чином, ілюстративне оформлення посібника є невіддільною його частиною, воно створює впізнаваний образ, підтримує послідовну логіку розділів і водночас пробуджує у дитини інтерес до творчості. Візуальна складова працює як місток між теорією та практикою – і саме завдяки їй навчання набуває форми гри, експерименту та відкриття.

Окрім ілюстрацій, в посібнику використано унікальний підхід до подачі теоретичних і практичних матеріалів. Інформація структурована чітко та зрозуміло, аби навіть найменші читачі могли самостійно засвоювати матеріал. Пояснення подані у вигляді коротких абзаців, з виділеними ключовими словами, візуальними акцентами та доброзичливими підказками.

Однією з особливостей є вставки у вигляді «діалогів» з Фрескою — як повідомлення в месенджері, що імітують розмову між героїнею та дитиною. Цей формат дозволяє подати поради та підказки в інтерактивному стилі, який діти сприймають як звичну форму комунікації. Також у посібнику містяться зрозумілі та прості інструкції. Завдання розроблені таким чином, щоб не тільки навчити базових художніх навичок, але й розвивати уяву, фантазію та образне мислення. Дитина не просто копіює приклади — вона має змогу додати щось своє, змінити кольори, вигадати власного персонажа чи придумати цілу історію довкола малюнка.

Окремо варто відзначити блоки, присвячені секретам роботи з матеріалами - олівцями, фарбами, фломастерами, гуашшю, аквареллю тощо. У доступній формі пояснюється, які властивості мають ті чи інші інструменти, як змішувати фарби, як уникнути бруду або як виправити помилки без страху. Поради Фрески у формі маленьких повідомлень-підказок, які мотивують дитину бути сміливою у творчості.

Завдяки поєднанню візуального та текстового наповнення, посібник набув гармонійної структури: кожен розділ логічно доповнює попередній, а кожна ілюстрація підтримує або розширює тему. Такий формат дозволяє дитині не тільки навчитися малювати, а й відчувати себе справжнім митцем, який має право на помилку, експеримент і власну думку.

2.4 Поліграфія, верстка і колірне рішення

Крім ілюстративного наповнення та цікавих рубрик слід акцентувати увагу також на типографічних і поліграфічних рішеннях, організації простору сторінок та виборі кольорової системи, які разом створюють комфортне, естетичне та педагогічно обґрунтоване середовище для дитини.

Для фінального друку обрано матовий щільний папір, що приємний на дотик і дозволяє комфортно працювати з різними матеріалами: олівцями, фломастерами чи фарбами. Така текстура не дає відблисків і зменшує візуальну втомлюваність очей, що особливо важливо для дітей молодшого шкільного віку. Обкладинка посібника глянцева, із захисною ламінацією, завдяки чому вона є стійкішою до забруднень та механічних пошкоджень. Кріплення – на скобу, що забезпечує легке перегортання та зручність у користуванні навіть наймолодшими дітьми. Особливістю посібника є сторінки із наліпками – вони слугують і заохоченням, і додатковим дидактичним інструментом, який можна використовувати у завданнях або для прикрашання робочих сторінок.

Рис 2.4.1. Розворот з наліпками.

Організація простору сторінок спирається на принципи візуального комфорту та педагогічної доцільності. Кожна сторінка має чітку структуру: заголовки, ілюстрації, основний текст і блоки завдань логічно розміщені з достатнім повітрям (білим простором) довкола. Це дозволяє уникнути перевантаження, полегшує візуальну навігацію та знижує когнітивне навантаження. Кожен елемент – від кольорових бульбашок до стрілок та рамок – виконує чітко визначену функцію: привертає увагу, підкреслює важливу інформацію або допомагає структурувати текст. Такий підхід забезпечує не лише візуальну привабливість, а й сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

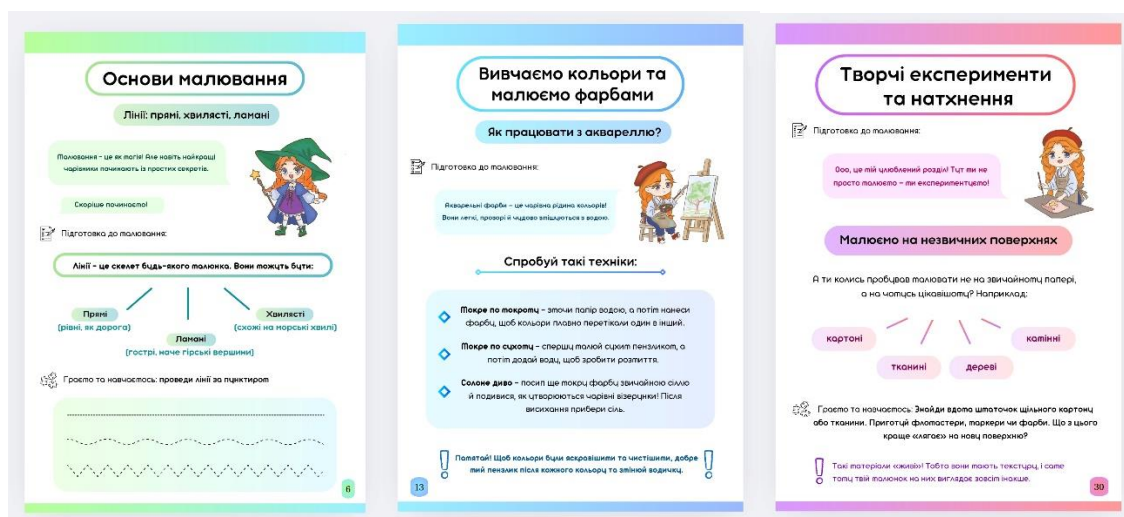

Рис 2.4.1. Приклади сторінок посібника.

Кольорова палітра посібника – яскрава, але не агресивна, гармонійно підібрана відповідно до тематики розділів. Основна концепція полягає у послідовному переході по кольоровому спектру: кожен розділ має свій домінуючий колір – від червоно-помаранчевого на початку до фіолетово-рожевого наприкінці. Це створює ефект "візуальної подорожі", де кольори не лише додають емоційного тону, а й виступають індикаторами зміни теми. Така кольорова логіка допомагає дитині легше орієнтуватися у змісті й запам'ятовувати, де саме в посібнику знаходиться потрібна тема.

Завдяки виваженим дизайнерським рішенням у типографії, верстці, кольорі та матеріалах, посібник стає не лише освітнім інструментом, а й

об'єктом естетичного задоволення, який дитині приємно тримати в руках, відкривати знову і знову, працювати в ньому та повертатися до вже пройденого матеріалу.

Висновки до розділу

У другому розділі було детально розкрито основні етапи реалізації творчого проєкту – від формулювання технічного завдання до створення повноцінного макету посібника з малювання для дітей від 6 років. Проєкт поєднує графічний дизайн, педагогічний підхід та ілюстративну майстерність, забезпечуючи дитині доступне, цікаве й надихаюче середовище для творчості. Завдяки адаптації матеріалу до вікових особливостей цільової аудиторії, використанню персонажа-наставника Фрески, продуманій структурі та авторським ілюстраціям, посібник виконує як навчальну, так і мотиваційну функцію. Чітко вибудована візуальна система, зрозумілі інструкції, зручна верстка та інклюзивний підхід створюють з нього універсальний інструмент для індивідуального чи колективного використання. Таким чином, запропонований посібник не лише знайомить дитину з основами малювання, а й формує позитивне ставлення до творчості загалом.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломного проєкту на тему «Розробка макету та ілюстративного наповнення посібника з малювання для дітей від 6 років» було досягнуто поставлену мету – створено навчально-методичний продукт, що поєднує графічний дизайн, ілюстрацію та педагогічні принципи у цілісний, адаптований до вікових особливостей дітей формат. Проведене дослідження підтвердило актуальність теми, адже сучасним дітям необхідні не просто навчальні посібники, а візуально привабливі, зрозумілі й емоційно підтримувальні ресурси, які враховують особливості дитячого сприйняття та мислення.

Ретельний аналіз візуальної комунікації дитячих освітніх виданнях дозволив сформулювати ефективні дизайнерські рішення, які підсилюють засвоєння матеріалу та водночас створюють комфортне середовище для творчості. У розробленому посібнику гармонійно поєднуються інформативність, простота інструкцій, модульна структура та емоційна складова – завдяки персонажу-наставниці Фресці та дружньому оформленню. Особливу увагу приділено інклюзивності, доступності візуального матеріалу та розвитку уяви й креативності дітей.

Таким чином, проєкт не лише відповідає сучасним вимогам до дитячої освітньої літератури, а й демонструє нові можливості інтеграції дизайну, ілюстрації та педагогіки у формат, що здатен мотивувати, навчати та надихати. Розроблений посібник може стати повноцінним ресурсом у системі початкової мистецької освіти, ефективним інструментом арт-терапевтичних занять або творчим зошитом для самостійного опанування основ малювання вдома. У підсумку, дипломний проєкт довів, що вдало реалізований дизайн має потужний освітній потенціал і може значною мірою впливати на формування позитивного досвіду навчання в дітей молодшого шкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Віннікотт Д. Гра і реальність. Київ: Портал, 2014. 186 с.
2. Еліс Е. Доросла книга про дитячу ілюстрацію / пер. з англ. М. Товстенко. Київ: ArtHuss, 2024. 256 с.
3. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
4. Готтман Дж., Деклер Дж. Емоційний інтелект дитини. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 1998. 240 с.
5. Гуревич Р. С. Педагогіка мистецтва: методологічні засади, підходи, сучасні практики. Київ: Ліра-К, 2020. 248 с.
6. Дитина в сучасному освітньому просторі: психологія і педагогіка творчого розвитку. Харків: Основа, 2020. 184 с.
7. Ісаєва Г. О. Психологічні особливості сприйняття зображень у дітей. Психологія і педагогіка: зб. наук. праць. 2021. №2. С. 102–110.
8. Климова С. О. Психологічна безпека в навчанні дітей творчості. Педагогіка і психологія. 2021. №2. С. 85–89.
9. Куленко М. Основи графічного дизайну: Підручник. 2-е вид., доп. і випр. Київ: Кондор, 2007. 492 с.
10. Печенюк Т. Кольорознавство: підручник. Київ: Грані-Т, 2009. 191 с.
11. Поліщук А. А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Університет Грінченка, 2015. 168 с.
12. Пономаренко Л. В. Педагогіка мистецтва: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 256 с.
13. Психологія розвитку дитини: теорія і практика / За ред. Г. К. Селевко. Київ: Освіта, 2020. 328 с.
14. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини / пер. з англ. Київ: Наш Формат, 2017. 192 с.
15. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль. Київ: ArtHuss, 2019. 240 с.

16. Соловей В. В. Методика навчання малювання у початковій школі: сучасні тенденції. Київ: Ліра-К, 2021. 212 с.
17. Солсбері М., Стайлз М. Дитяча книжка-картинка. Мистецтво візуальної оповіді / пер. з англ. Л. Куцюк, О. Пелипенко. Київ: ArtHuss, 2023. 202 с.
18. Browne R. Visual Literacy for Children. 1st ed. New York: Routledge, 2002. 296 p.
19. Kress G., Van Leeuwen T. Reading Images: The Grammar of Visual Design. London: Routledge, 1996. 292 p.
20. Tufte E. The Visual Display of Quantitative Information. 2nd ed. Cheshire, CT: Graphics Press, 2001. 197 p.

Електронні ресурси:

1. Art for Kids Hub. Creative Drawing Books. URL: <https://artforkidshub.com/books> (дата звернення: 05.04.2025).
2. Jstor. JSTOR Home. URL: <https://www.jstor.org/> (дата звернення: 05.04.2025).
3. National Geographic Kids. National Geographic. URL: <https://kids.nationalgeographic.com/> (дата звернення: 05.04.2025).
4. Notable Children's Books – 2024. American Library Association. URL: <https://www.ala.org/alsc/awardsgrants/notalists/ncb> (дата звернення: 05.04.2025).
5. Step by Step Drawing Book for Kids. Woo! Jr. Kids Activities. URL: <https://www.woojr.com/step-by-step-drawing-book/> (дата звернення: 05.04.2025).
6. DSpace HNPU. Інфографіка у освітньому процесі. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/ed7e80e0-368b-48ef-b971-1a984df33bc> (дата звернення: 05.04.2025).
7. Електронний архів КНУТД. Роль ілюстрації у дитячих науково-популярних виданнях. URL:

<https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/18115> (дата звернення: 05.04.2025).

8. Малювання для найменших. Видавництво «Ранок». URL: <https://www.ranok.com.ua/catalog/maliuvannia-dlia-naimenshykh-152> (дата звернення: 05.04.2025).
9. Малювання крок за кроком. Видавництво «Ранок». URL: <https://www.ranok.com.ua/catalog/maliuvannia-dlia-ditei> (дата звернення: 05.04.2025).

ДОДАТКИ

Зміст

Звернення до батьків.....	2
Знайомство з магічним помічником.....	3
Готуємося до творчості.....	4
Розділ 1. Основи малювання.....	6
Розділ 2. Вивчаємо кольори та малюємо фарбами.....	13
Розділ 3. Малюємо крок за кроком.....	23
Розділ 4. Творчі експерименти та надхнення.....	30

Звернення до батьків

Шановні батьки!

Ви тримаете в руках особливий посібник, створений для того, щоб зробити перші кроки вашої дитини у світі малювання захопливими, легкими та корисними. Малювання — це не просто гра з кольорами та формами, це потужний інструмент розвитку, який допомагає дитині пізнавати світ і виражати себе. Ось кілька причин чому це необхідно:

✓ **Розвиток моторики.** Коли дитина малює, вона тренує дрібні м'язи рук, що сприяє формуванню правильного письма в майбутньому.

✎ **Розвиток творчості.** Малювання вчить знаходити нестандартні рішення, експериментувати та висловлювати свої почуття через образи.

✦ **Розвиток уяви.** Порожній аркуш перетворюється на чарівний світ, де дитина створює свої історії, персонажів та фантастичні сюжети. Цей посібник допоможе вашій дитині навчитися малювати покроково, без страху зробити «неправильно».

Разом із казковою наставницею Фрескою юний художник відкриє для себе основи образотворчого мистецтва, дізнається цікаві факти про форми, лінії та кольори, попрацює з різними матеріалами, а головне — отримає задоволення від творчого процесу!

Запрошуємо вас підтримати дитину на цьому захопливому шляху та разом насолоджуватися дивовижним світом мистецтва! 🌈

Знайомство з магічним помічником

Привіт, маленький художнику! Я – Фреска, твоя помічниця у світі малювання!

Так! А що ми будемо робити?

У цьому посібнику на тебе чекають різні цікаві завдання! Давай я розповім, які вони бувають:

Підготовка до малювання – я розкажу, що нам знадобиться для творчості, та дам короткі роз'яснення.

Граємо та навчаємось – веселі ігри допоможуть тобі краще зрозуміти мистецтво!

Казкове завдання – тут ми потрапимо в чарівний світ і створимо щось цікаве та фантастичне!

Спробуй повторити – ти зможеш потренуватися й відтворити цікаві малюнки крок за кроком.

Відповіді на питання – якщо щось буде не зрозуміло, ти знайдеш тут корисні підказки.

Групове завдання – спробуємо малювати разом із друзями або батьками та обмінюватися ідеями.

3

Готуємося до творчості!

Малюнок починається з правильних матеріалів!

А які вони мають бути?

Давай подивимося, що тобі може знадобитися:

Папір – щільний або тонкий, білий чи кольоровий – обирай!

Олівці – для тонких ліній і м'якого штрихування.

Пензлики – тонкі для деталей, широкі для фону.

Фломастери – щоб зробити малюнок яскравим!

Фарби – акварель чи гуаш допоможуть створити чарівні картини.

Палітра – щоб зручно змішувати потрібні кольори.

Гумка – щоб легко виправити помилки.

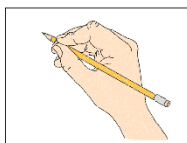
4

А тепер – трохи секретів підготовки!

Невже я маю якось готуватися?

Як правильно тримати олівець та пензлик

Олівець – легко, не стискаючи занадто сильно. Це допоможе руці не втомлюватися.

Пензлик – ближче до середини, щоб краще контролювати мазки фарбою.

Як чистити безладу?

Використовуй підкладку або газету, щоб не забруднити стіл.

Фарбуй у фартушку чи старому одязі – так мама не сваритиме!

Поруч має бути серветка чи ганчірка для рук.

5

Основи малювання

Лінії: прямі, хвилясті, ламані

Малювання – це як магія! Але навіть найкращі чарівники починають із простих секретів.

Скоріше починаймо!

Підготовка до малювання:

Лінії – це скелет будь-якого малюнка. Вони можуть бути:

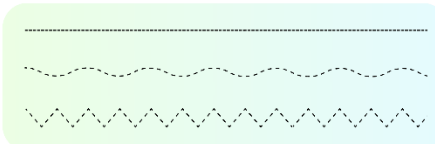
Прямі
(рівні, як дорога)

Ламані
(гострі, наче гірські вершини)

Хвилясті
(схожі на морські хвилі)

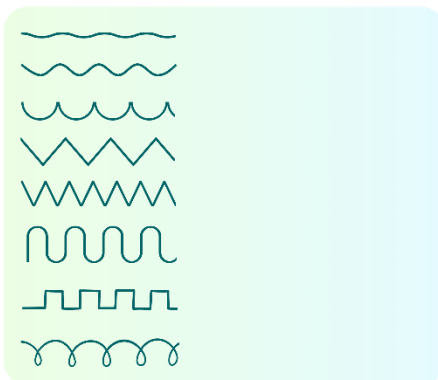

Граємо та навчаємось: проведи лінії за пунктиром

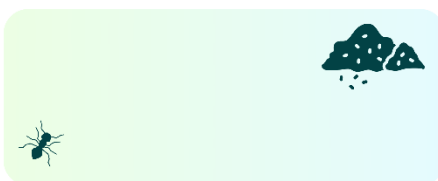

6

 Спробуй повторити: продовж ліній за зразком

 Казкове завдання: намалуй доріжку для мурашки, використовуючи різні типи ліній: рівні, хвилясті та ламані

7

Форми – основа всього

 Підготовка до малювання:

Якщо ти вмієш малювати коло, квадрат і трикутник, ти вже знаєш головні елементи малювання! Вони є всюди.

Де наприклад?

Фігури та форми які нас оточують:

Квадрат
будиночок, коробка,
книжка.

Коло
яблуко, сонце, м'яч,
голова.

Трикутник
дах будинку, піраміда,
ялинка.

 Граємо та навчаємось: домалуй деталі до поданих фігур, щоб вони стали предметами (наприклад перетвори коло у м'ячик, трикутник у ялинку, квадрат у вікно)

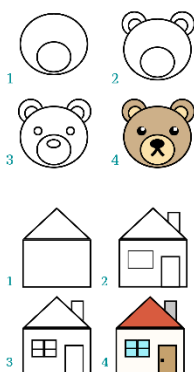
8

Поєднання фігур

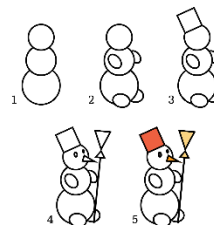
Насправді нас завжди оточують фігури та їх поєднання. Деякі з них прості, інші – складніші.

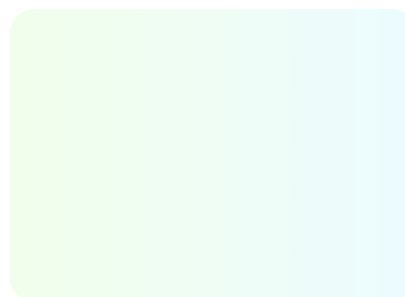
 Спробуй повторити: намалуй предмети, які складаються з фігур за поданим зразком (ведмедики, будиночки, сніговик)

9

 Казкове завдання: придумай свій власний персонаж, тільки за допомогою кіл, трикутників та квадратів!

10

Світло та тінь

Підготовка до малювання:

Чому м'ячик виглядає об'ємним?
Бо є світло та тінь!

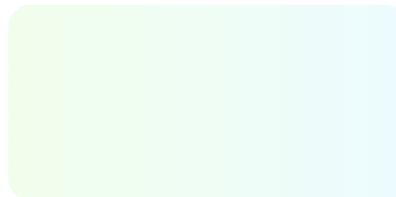

Там, куди падають промені, -
світла сторона.
З протилежного боку - тінь.

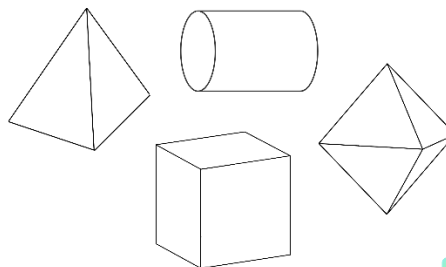
Спробуй повторити: 1) намалюй кубик і зроби одну його грань темнішою - так він виглядатиме об'ємним! 2) намалюй яблуко та спробуй зробити одну сторону світлішою, іншу - темнішою.

11

Граємо та навчаємось: проведи експеримент - посвіти ліхтариком на предмет і подивись, де падає тінь. Намалюй те, що побачив!

Граємо та навчаємось: розфарбуй фігури, спробуй додати їм об'єму!

12

Вивчаємо кольори та малюємо фарбами

Як працювати з аквареллю?

Підготовка до малювання:

Акварельні фарби - це чарівна рідина кольорів! Вони легкі, прозорі й чудово змішуються з водою.

Спробуй такі техніки:

- ◆ **Мокре по мокрому** - змочи папір водою, а потім нанеси фарбу, щоб кольори плавно перетікали один в інший.
- ◆ **Мокре по сухому** - спершу малюй сухим пензликом, а потім додай воду, щоб зробити розмиття.
- ◆ **Солоне диво** - посип ще мокру фарбу звичайною сіллю й подивись, як утворюються чарівні візерунки! Після висихання приберіть сіль.

Пам'ятай! Щоб кольори були яскравішими та чистішими, добре мий пензлик після кожного кольору та змінюй водичку.

13

Граємо та навчаємось: Намалюй небо, спробуй зробити плавний перехід від одного кольору до іншого.

Відповіді на питання:

Що робити, якщо папір розмокає?
Малювати незручно!

Таке зазвичай буває коли ти використовуєш тонкий папір або додаєш багато води. Спробуй регулювати кількість води на пензлик або попроси батьків купити спеціальний папір для акварелі.

14

Малюємо гуашшю: основи роботи з непрозорими фарбами

 Підготовка до малювання:

Гуаш – це фарба, яка гарно покриває папір. Вона непрозора й дає досить яскраві кольори.

Розкажи більше!

Ось кілька секретів роботи з нею:

- ◆ Використовуй товстий шар гуаші, та добре мий пензлик після кожного кольору щоб кольори були насиченішими.
- ◆ Для гладкого малювання додай трохи води. Але пам'ятай, що чим більше ти додаєш, тим прозоріший буде мазок.
- ◆ Гуаш швидко сохне! Якщо потрібно виправити помилку, додай трохи вологої фарби поверх, або почекай поки шар висохне, щоб намалювати поверх.

15

Граємо та навчаємось: Намалюй улюблену їжу гуашшю. Це може бути фрукт, овоч, печеня або цукерки.

Пам'ятай! Що потрібно захищати поверхню від бруду. Також добре мити пензлик після кожного кольору та змінювати водичку. Варто мати поруч серветки чи ганчірку.

16

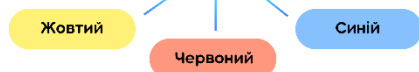
Кольори та змішування

 Підготовка до малювання:

В світі безліч різних кольорів. А чи знаєш ти як вони утворюються?

Існують три основні кольори:

Їх не можна отримати змішуванням. Але з них утворюються всі інші.

Це працює на різних видах фарб. Для змішування зручніше залучати палітру. Її потрібно мити після кожного використання так як і пензлі.

Відповіді на питання:

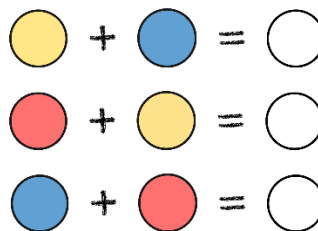
Що робити якщо немає палітри?

Замість палітри можна використати шматок непотрібного твердого картону якщо ти працюєш гуашшю. Для акварелі може підійти невеличка тарілка (наприклад іграшкова) або навіть кришка від коробки в якій зберігається фарба.

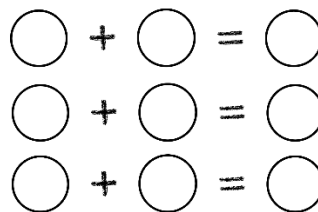
17

Граємо та навчаємось: Спробуй змішати відповідні кольори та заповнити пусте віконце тим кольором, який утворився. Можеш використати акварель чи гуаш.

Граємо та навчаємось: Проведи свій експеримент, змішуючи незвичні кольори та утвори цікаві комбінації.

18

Теплі та холодні кольори

 Підготовка до малювання:

В світі безліч різних кольорів. А чи знаєш ти як вони утворюються?

Усі кольори поділяються на :

холодні

(синій, зелений, фіолетовий)

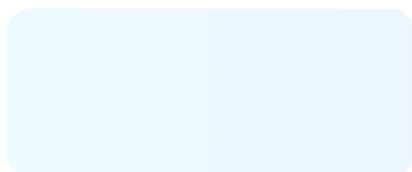

теплі

(червоний, жовтий, оранжевий)

Теплі нагадують сонце та вогонь, а холодні – воду та лід.

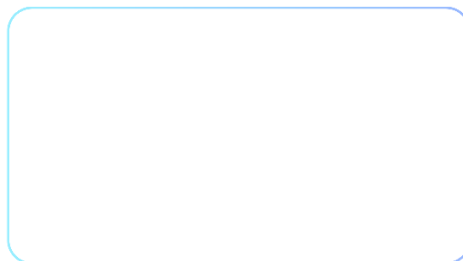
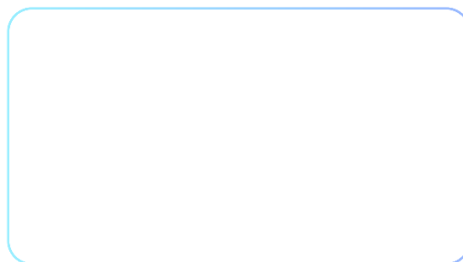
 Граємо та навчаємося: Подивись навколо! Знайди 3 предмети теплої кольору і 3 предмети холодного. Напиши назву або намалюй їх.

19

Казкове завдання: Намалюй два однакових малюнки: один теплими кольорами, другий – холодними. Це може бути будинок, квітка, дерево тощо. Як змінився настрій? Який подобається більше?

20

Контрастні кольори

 Підготовка до малювання:

Привіт, юний художник! Зараз я розповім тобі про дуже цікаве явище — контрастні кольори.

Це такі кольори, які є протилежними. Вони також знаходяться навпроти одне одного на Колі Іттена.

Ось воно — чарівне коло, яке допомагає нам дізнатися, які кольори «дружать через протилежність». Наприклад синій та помаранчевий, червоний та зелений, жовтий та фіолетовий

Як цим користуватися?

Коли ти поєднеш такі кольори – вони починають виділятися, оживати та робити твій малюнок яскравішим і цікавішим!

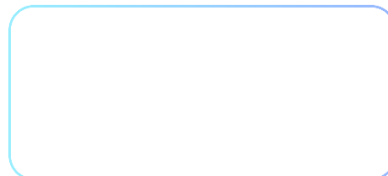

Але будь уважним — багато контрасту може бути надоречно.

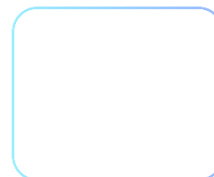
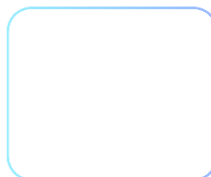
21

Граємо та навчаємося: Намалюй велику зірку будь-яким кольором, а фон навколо неї зроби контрастним. Як змінився малюнок?

Спробуй повторити: Візьми пару: червоний + зелений або синій + помаранчевий. Намалюй дві квітки: одну з контрастним центром, іншу — без. Яка здається «веселішою»?

Казкове завдання: Уяви, що ти малюєш вогняного дракона. Якими контрастними кольорами ти зробиш його ще могутнішим? Замалюй кола цими кольорами.

22

Малюємо крок за кроком

 Підготовка до малювання:

Ти колись мріяв намалювати щось цікаве, але не знав, як почати? Не хвилюйся! Я допоможу тобі малювати легко та зрозуміло – крок за кроком.

Давай спробуємо разом!

Як малювати покроково:

◆ Починаємо з основи, це зазвичай найбільші елементи.

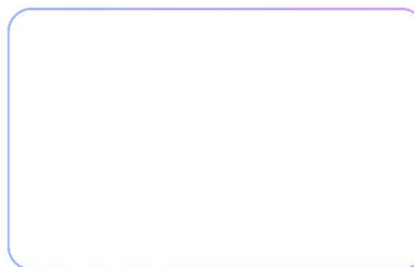
◆ Далі переходимо до менших частин та дрібних деталей.

◆ Ну і наостанок додаємо цікавий фон, щоб було веселіше!

23

Тварини

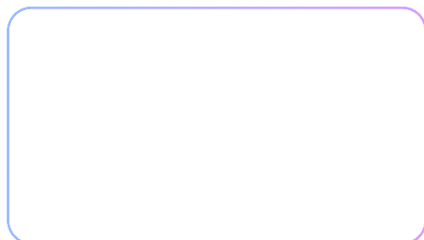
 Спробуй повторити: Обери декілька поданих прикладів тваринок та спробуй намалювати їх крок за кроком.

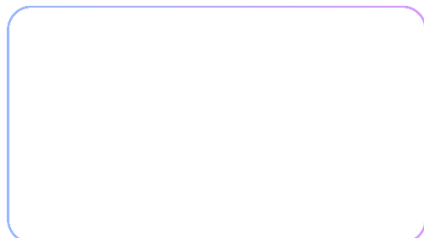
24

Групове завдання: Обери тварину, яку хочеш намалювати, і поділися ідеями з другом. Кожен малює по черзі один елемент. Разом цікавіше!

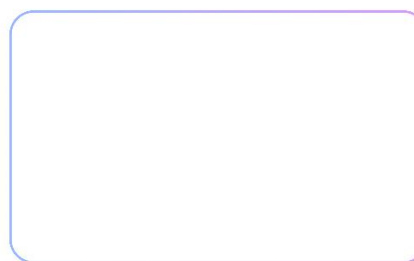
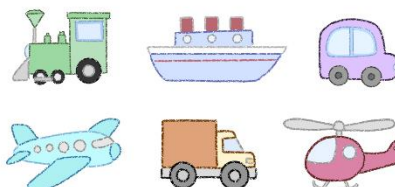
Казкове завдання: Придумай та намалюй казкову тварину. Вона може містити в собі елементи різних тварин або навіть людей!

25

Транспорт

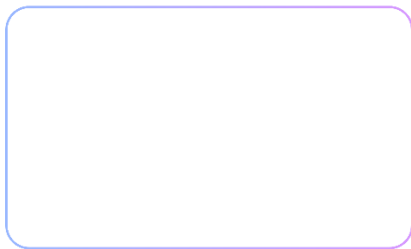
 Спробуй повторити: Обери декілька поданих прикладів транспорту та спробуй намалювати їх крок за кроком.

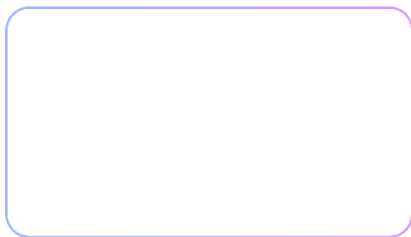
26

Групове завдання: Обери транспорт, який хочеш намалювати, і поділися ідеями з другом. Кожен малює по черзі один елемент. Разом цікавіше!

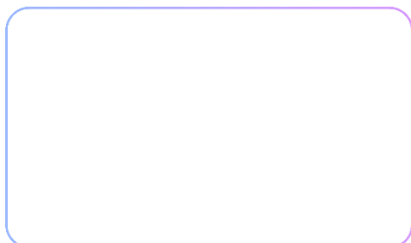
Казкове завдання: Як виглядатиме твоя машина майбутнього? У неї можуть бути крила, реактивні двигуни або навіть ноги! Намалюй її!

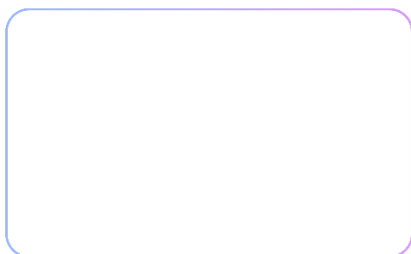
27

Групове завдання: Намалюйте казкового світ разом. Ти малюєш лицаря, а твій друг – дракона! Або ж ви разом створюєте ціле королівство.

Казкове завдання: Намалюй казкового героя, якого ще не існує.

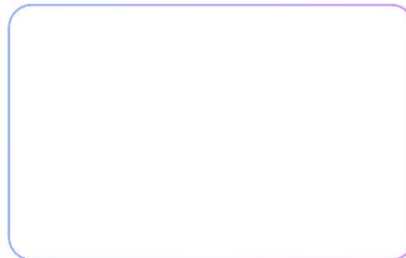

29

Персонажі

Спробуй повторити: Обери декілька поданих прикладів казкових героїв та спробуй намалювати їх крок за кроком.

28

Творчі експерименти та натхнення

Підготовка до малювання:

Ооо, це мій улюблений розділ! Тут ми не просто малюємо — ми експериментуємо!

Малюємо на незвичних поверхнях

А ти колись пробував малювати не на звичайному папері, а на чомусь цікавішому? Наприклад:

картоні

тканині

дереві

камінні

Граємо та навчаємось: Знайди вдома шматочок щільного картону або тканини. Приготуй фломастери, маркери чи фарби. Що з цього краще «лягає» на нову поверхню?

Такі матеріали «живі»! Тобто вони мають текстуру, і саме тому твій малюнок на них виглядає зовсім інакше.

30

Колаж: вирізаємо й клеїмо

 Підготовка до малювання:

Чи буває в тебе відчуття ніби твоєму малюнку чогось не вистачає? Вмикаємо колажну магію! Зараз розповім детальніше!

Що таке колаж?

Колаж — це зображення, створене з різних вирізаних деталей приклеєних разом. Це може бути кольоровий папір чи картон, фото з газет або природні матеріали.

 Граємо та навчаємось: Виріж очі, носик, ротик, крила і зроби свого монстрика! А фон намалюй аквареллю або олівцями.

31

Малюємо чим завгодно

 Підготовка до малювання:

Художник може творити взагалі всім! Навіть пальцем!)

Що цікаво використовувати:

- ♦ Ватні палички або спонжі
- ♦ Справжнє листя та квіти
- ♦ Відбитки пальців та долонь

 Спробуй повторити: Обери кілька прикладів малювання за допомогою відбитків пальців, які сподобалися та повтори

32

Групове завдання: Назбирайте разом з другом листя на вулиці та з його допомогою створіть червоний ліс. Для цього необхідно нанести фарбу на листочок та зробити відбиток, потім домалювати деталі за потреби.

Казкове завдання: Використай ватні палички або спонжі та намалюй бузок чи букет улюблених квітів з їх допомогою.

33

Де знайти натхнення?

 Підготовка до малювання:

Іноді здається, що фантазія втекла... Але вона просто заховалась!

Щоб її знайти, варто:

♦ Переглянути улюблену казку або мультик

♦ Подивитися на природу — хмарки, квіти, камінці

♦ Поспостерігати за своїм котиком чи песиком

Казкове завдання: Уяви, що твоя іграшка потрапила у світ книжки. Що вона там побачила? Намалюй сцену з її пригоди!

34

Запитання для самоперевірки

Як багато ти запам'ятав за цей час?
Давай перевіримо!

- ◆ Які основні типи ліній ти можеш згадати?
- ◆ З яких форм можна скласти малюнок будинку?
- ◆ Які кольори називаються теплими, а які — холодними?
- ◆ Чим відрізняється гуаш від акварелі?
- ◆ Як правильно тримати пензлик під час малювання?
- ◆ Навіщо художнику знати про світло й тінь?
- ◆ Що потрібно підготувати перед тим, як почати малювати?
- ◆ Який колір утворюється, якщо змішати жовтий і синій?
- ◆ Яка частина малювання тобі сподобалась найбільше?
- ◆ Що можна використати замість пензлика?
- ◆ Де ти можеш знайти натхнення для свого малюнка?

35

Поради юному художнику

- ✓ Не бійся помилок — вони вчать!
- ✓ Малюй щодня — хоча б трішечки!
- ✓ Пробуй різні стилі та техніки!
- ✓ Головне — насолоджуйся процесом!

Малювати — це не завжди «ідеально» або «правильно». Інколи лінії виходять за межі, фарба тече, а рука «не слухається». І це нормально. Це теж частина мистецтва! □

Дякую за пригоди! До нових зустрічей!

36

Розробка макету та ілюстративного наповнення
посібнику з малювання для дітей від 6 років

1

2

Shanteell Sans
Regular, **Semibold**

Bobblebody Neue
Regular, **Semibold**

3

Підготовка до пошуків

Спробуй повторити

Групове завдання

Грою та імпровізацією

Відповіді на питання

Казкове завдання

4

5

6

6

5

7

1. Обкладинка посібника
2. Готовий вигляд
3. Шрифти
4. Тематичні рубрики
5. Ілюстрації з персонажем
6. Сторінки посібника
7. Наліпки усередині
8. Герой-наставниця Фреска

8